

GAZETA TRANSILVANIA

Universităţii

Cluj

Redacţia şi Administraţia

PIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV

Telefon 226

Abonament anual 200 lei

Pentru streinătate 500 lei

Anunţuri, reclame, după tarif

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare în fie-care zi de lucru

Ziarele: „Preţul peştelui se va mări cu începere dela 10 Iulie“.

Ministrul Sassu: Se va mări, căci numai astfel se va iefteni traiul!

Politica de pace în Orient

— Rolul României. — Vizita Suveranilor la Varşovia. —

Vizita Suveranilor români la Varşovia este obiectul comentariilor presei poloneze şi române. Ambele prese accentuează legăturile de strânsă prietenie care există între cele două state amice, legături stabilite încă dinainte de vizita mareşalului Pilsudski la Sinaia.

Vizita Regelui şi Reginei României este nu numai o reîntoarcere a vizitei Preşedintelui Republicii poloneze, dar o reconfirmare a continuării celor mai strânse legături între Polonia şi România.

Politica externă a ţării româneşti trebuie să fie şi este paacifică. Statul nostru are nevoie de linişte în afară şi în interior pentru a se consolida puternic. Deci, vizita nu poate avea alt caracter decât acela relevat de întreaga presă, fără să însemne o politică de alianţe cu scopuri agresive. Mai mult, România nu poate trece în alianţe cari i-ar angaja libertatea de acţiune prin politica altui stat — ci, mărginindu-se a juca rolul de factor paacific, să înlăture tot ceea-ce ar contribui la turburarea statelor de azi.

Fiecare stat îşi are politica intereselor sale, în afară de acelea internaţionale. Cele dintău trebuie să se armonizeze cu cele din urmă, atunci când statele fac alianţe. Şi fiecare stat are grija să nu fie obiectul unei întrebuintări a puterii sale pentru realizarea intereselor speciale ale altui stat.

De aceea, nici alianţa cu Jugoslavia, nici aceea cu Polonia nu poate reprezenta pentru statul nostru o politică de legături obligatoare, în afară de cadrul intereselor comune ale acestor state, la un loc. Apărarea graniţelor şi formarea unui bloc pentru asigurarea liberei dezvoltări — conform cu însuşirile fiecărui popor — către tot mai accentuat progres civilizatoric, iată ceea ce trebuie să fie alianţele României cu statele vecine şi cu cele mari din occident.

Putem fi aci în Orient, pionul civilizaţiei occidentale — dar nu pionul unei politici militariste, care să folosească mai mult altora decât nouă, mai ales că avem în dinăta un coloz, care astăzi încă nu s'a redeşteptat dar care

maîne poate fi obiectul temerei Europei.

Acum, când Suveranii noştri sunt la Varşovia, trebuie să se accentueze şi mai mult că alianţele României nu sunt făcute pentru o politică de agresiune împotriva Rusiei bolşevice, ci dimpotrivă pentru asigurarea *statului-quo*, fiecare stat garantând neutralitatea celuilalt.

Acelaş lucru l'am spus şi atunci când s'a produs lovitura de stat din Bulgaria, cerând însă o supraveghere de aproape a evenimentelor numai ca să nu fim surprinşi, dar nici-decum ca să ne amestecăm în politica internă a statului vecin.

Faţă de Republica bolşevică cu atât mai mult trebuie să înlesnim legături trainice de pace şi să vedim, prin politica noastră de alianţe, că nu vrem decât să înconjurăm pericolele unui viitor războiu, fără să avem vre-un gând de agresiune.

În acest sens, declaraţiunea oficialului guvernului român era necesară şi sperăm, să nu fie desminţită de faptele ce vor urma.

Declaraţiunile d-lui Vintilă Brătianu în presa franceză

Paris, 25 Iunie. — Ziarele franceze înregistrează declaraţiunile făcute presei de d-l V. Brătianu cu ocazia sosirii sale la Paris.

Aceste zăre ocupându-se de scopul călătoriei d-lui V. Brătianu, care este consolidarea datoriei externe, obţinerea unei cote mai mari pentru refacere, decât aceea hotărâtă la conferinţa din Spaa şi contractarea unui împrumut extern, constată că guvernul liberal şi-a schimbat mult concepţia sa economică, *Chestiunea participărei capitalului strein*, la exploatarea bunurilor noastre, nu mai este după presa franceză pentru guvernul Brătianu o chestiune inadmisibilă.

Introducerea capitalului strein în România şi în special pentru exploatarea subsolului şi a căderilor de apă, este o chestiune dela care atârna dezvoltarea economică şi industrială a României şi despre acest lucru guvernul Brătianu şi ministru de finanţe este convins, adăugă presa parisiiană.

Exproprierile în oraşul Zălau

Comisia de ocol din Sălagiu a hotărât ca terenurile oraşului Zălau din judeţul Sălagiu să fie expropriate. Astfel din 2677 jugăre decât dispunea oraşul au fost expropriate 2652 jugăre, rămânând oraşului numai 15 jugăre.

Pelerinajul la mormântul lui Take Ionescu

Slujba religioasă dela Mănăstirea Sinaia

Din toate părţile României au venit Duminiţă la Sinaia pelerini, admiratori, prieteni şi partizani politici.

Un tren special, aducea dela Bucureşti, dela Ploieşti şi dela Câmpina delegaţiunile organizaţiilor Partidului naţional român, pe vechii luptători şi prieteni politici, ca şi mulţimea de admiratori ai marelui dispărut, a ajuns la Sinaia.

O vreme senină, cu lumina binecuvântată a soarelui.

Din gară cortegiul de pelerini a pornit pe drumul, care duce la mănăstirea Sinaiei, la paracisul, unde odihnesc rămăşiţele pământeşti ale lui Take Ionescu.

Aci, curtea mănăstirii şi biserica se înfesaseră de lume.

După încheierea slujbei de Duminecă, în biserica mănăstirii din Sinaia s'a făcut parastasul. A oficiat P. S. Sa arhierul Platon Ploieşteanul, vicarul mitropoliei, asistat de preoţii Nicodim Petrescu, Rafael Davidescu şi Macarie Vasilescu şi diaconul Eftimie Mohor, din Sinaia, şi arhierul Antonie Nanescu, dela Mitropolie. Răspunsurile au fost date de corul bisericei.

Preoţii au trecut apoi în paracisul mănăstirii, unde se află mormântul provizoriu al lui Take Ionescu. Catafalcul se pierdea între valuri de inşi, crini, garoafe şi roze, aduse de pelerini.

Între coroaie vedem aceea a delegaţiilor ministerelor externe, cu inscripţia: „Corpul diplomatic şi consular: neuitatului lor ministru“, Partidul naţional român, secţiile: Bucureşti, Ploieşti şi Câmpina, etc.

După rugăciuni pelerinii s'au adunat în curtea bisericei, unde s'au rostit discursurile:

Discursul d-lui V. Brănişce.

D-l Valeriu Brănişce, în numele d-lui I. Maniu, preşedintele Partidului naţional român. Nu ca să ne împlinim datoria ce o are fiecare popor conştient faţă de marii săi morţi, ci ca să satisfacem o profundă trebuinţă sufletească, — venit-am să ne închinăm în faţa mormântului tău.

Ai fost mare ca luptător, ca orator, ca bărbat de stat, ca român naţionalist şi numele tău a trecut departe, peste frontierele streine ale ţării, revărsând glorie nu numai asupra ta, ci asupra întregului tău neam, a cărui fală şi mândrie ai fost, eşti şi vei rămânea câtă vreme se va gândi cu recunoştinţă poporul român la toţi acei mari fi ai săi, cari au contribuit la făurirea unităţii sale naţionale şi politice.

N'ai fost numai al partidului căruia i-ai imprimat în luptă politică timbrul puternicei tale individualităţii, nu numai al ţării vechi, asupra căreia se revărsa lumina reputaţiei tale de bărbat de Stat, ci ai fost al tuturor românilor în slujba unei cărora ţi-ai cheltuit cu îmbelşugare nesecatul tău talent, purtat de o minte ageră, de o inimă caldă şi de strălucitorul dar al oratoriei în care s'a cristalizat cea mai frumoasă limbă românească.

În deosebi, noi ardelenii şi bănăţenii te reclamăm al nostru. Nu pentru că leagănul fragedei tale copilării ar fi stat în vreuna din vâile munţilor noştri, ci pentru că marele tău suflet, deja în tinereţele tale a găsit calea la noi, s'a sălăşluit între noi şi s'a manifestat prin noi în gigantică luptă pentru lumină şi libertate. Ai fost printre cei

dintăi bărbaţi de Stat, ai jerei noi în tânărl regat, care a căutat să ne cunoască, să ne înţeleagă durerile şi trebuinţele şi să ne picure mângăierea în sufletele noastre istovite de atâta amar şi jale. Nu numai prin vorbe, ci mai ales prin fapte car, neperitor, îţi vor vesti numele în sufletul recunoscător al poporului român din Ardeal şi Banat. Ne-ai iubit şi în vremi grele ai jertfit pentru noi, nu din prisos şi din extrem de mărginitele mijloace de cari dispunea plăpândul regat lipsit şi el de cele trebuitoare.

Şi nu ai jertfit pentru noi contând a ne face vreodată partizanii sectari ai partidului ce reprezintă în sbuciumul de închegare al vieţii de Stat în regat, ci ne-ai sărit în ajutor ca român liber românilor obidiţi, necăutând altă răsplătă, decât: conştiinţa datoriei împlinite. Oratorul a enumerat ajutoarele pe cari Take Ionescu de-au dat şcoalei, bisericei, presei şi naţionaliştilor din Ardeal. Apoi a continuat:

„Abia istoriograful viitorului va elucida în deplină lumină toate aceste momente strălucitoare ale activităţii tale, desinteresate, desfăşurată în vederea unui scop, — deşi atunci, la aparenţă depărtat, — dar pe care l-ai ținut constant înaintea ochilor sufleteşti, luminaţi de intuiţia clară a viitorului ce va să vie.

Şi dacă ai plecat dela noi, nu ne-ai părăsit pe noi. Sufletul mare viază în noi. Generosul tău gând s'a înfăptuit şi acum e rândul nostru ca prin faptele noastre să ne evăntăm la înălţimile aceluşi gând, în care se concentrează toate aspiraţiile de viaţă proprie ale unui popor conştient de puterea şi menirea sa. Şi dacă am venit noi azi să ne închinăm în faţa mormântului tău, venit-am să facem sfântă juriată că vom căuta totdeauna şi pretutindeni prin gândurile şi faptele noastre să fim vrednici de aşteptările ce le-ai legat de noi în momentele de sfântă inspiraţie, când ne-ai vorbit cum grăeşte profetul care doreşte să vadă neamul mare şi fericit. Gloria ce se va revărsa asupra neamului din faptele urmaşilor tăi fie cea mai deamă prea mărire a memoriei tale.

Cuvântarea d-lui C. Xenil.

D. C. Xenil (fost ministru): „Amicii politici ai lui Take Ionescu, ca şi acei cari s'au putut încălzi mai aproape de sufletul lui mare, mi-au dat mie trista sarcină de a exprima durerea primului an de despărţire. Venim după 12 luni lungi ca 12 ani, să aducem pe acest sicriu de lemn strein, flori proaspete şi lacrimi noi. E tot ce poate primi un suflet care s'a dus dela o inimă care rămâne.

N'am să reamintesc azi cariera glorioasă a acestui om excepţional, căci neamul nostru întregit o ştie pe de rost. Fiecare zi ce trece scutură de pe faţetele lui sgura miopiei sau a nedreptăţii. Figura lui creşte, devine tot mai limpede, tot mai mare, cu cât trece timpul care striveşte pe alţii. Să-mi permiteţi să evoc azi darul acela misterios, care da impulsune genului lui, acel dar dumnezeesc a cărui putere omul adesea o ignoră, acel dar care a însufleţit nu numai concepţia dar şi toată opera lui Take Ionescu, să evoc inima lui blândă, inima lui caldă.

Oratorul, după ce a arătat câtă putere cuprinde într'insul elementul sufleteesc, a reamintit cuvintele lui Take Ionescu: „În momentele mari, omul îşi

întreabă inima și pornește" și apoi lefinirea politicii românești, — la 1913 — tot de către Take Ionescu: „politica instinctului național”. Din îmbinarea genială cu inima a isvorit toată politica lui Take Ionescu. De aceea lui se potrivește cuvintele pe cari el însuși le-a rostit la mormântul lui Alex. Lahovary: „Toată de aceea el n'a trăit viața unui om, el a trăit viața unui neam. În pieptul lui nu s'a ridicat furtunile, cari încep într'unul dintre noi, în el au viscolit uraganele, cari au clătina România întreagă”.

Cuvântarea d-lui I. Măgură.

D-l I. Măgură, deputat din partea organizației din Covurlui, — a Partidului național român.

È un an încheiat de când la poalele Carpaților, în preajma codrilor și lângă cristalina apă a Peleşului, în umeda, mica și întinsecoasă, dar vechea mănăstire a Sinaiei — odihnesc rămășițele marelui protoc și izbăvitor al neamului.

Te-am așezat aici, ca să fii desigur streașă, lângă vechiul, veșnicul dispărut, dar blestemat hotar. Te-am așezat pe culmea muntelui ca ochiul trecătorului prin vale să vadă locul sfânt al neamului și mâna de țărână ce mai are încă suflare să se încălzească la focul dragostei de țară. Te-am așezat în acest locaș sfânt, unde sălășluiesc toți cei retrași din lume, desistați de vicisitudinile și nedreptățile ei; ca cei puțin aici — și după moarte — să odihnești în pace, — căci destul ai fost amărît în viață de toți acei cari n'au putut să se ridice nici la înălțimea minții tale, nici la bunătatea sufletului tău.

Te-am așezat în preajma codrilor și lângă albia izvorului curat ca și sufletul tău, ca freacății codrilor să te plângă, gurgulul apei să te mângâie, iar clopotele mănăstirii din înălțimea lor, să vestească desigur că aici odihnește oasele prorocului și izbăvitorului de neam.

Nu nouă ne e dat să grăim de tunc, vultur ce te-ai ridicat în slavă. De tine vor grăi cei ce vor veni după noi, și în veacul veacurilor. Totuși, înaintea altarului, arăt norodului testamentul tău: dragoste neajmurnită pentru neam și oră împotriva vânzătorilor lui, încheind deci paginile cărții tale, și cu sufletul zdrobit, că nu mai ești între noi, când țara duce acum alăta lipsă și de minți luminate și de suflete alese, să îngenuchem în înaintea sfintelor tale oase, și în fața altarului să rugăm pe Dumnezeu părinților noștri ca din înălțimea cerurilor să trimită între noi muntea tău luminat pentru cărmuire și sufletul tău bun, blând îndelung răbdător și lezne iertător, — ca înfrățindu-ne să scăpăm norodul nostru de nevoile ce-l apăsă și să ducem țara aceasta la limanul mântuirii.

În tot cursul după amiezii, d-na Adina Take Ionescu a primit pe prietenii personali și politici ai marelui dispărut.

Greva din Țara Bârsei în faza aplanării.

Greva declarată săptămână trecută în cele 16 întreprinderi industriale din Țara Bârsei a intrat în faza aplanării. În urma tratativelor avute Vineri sub conducerea d-lui insp. central Popea greva dela fabrica de bere din Dârste a fost aplanată. Muncitorii au obținut spor de salar 20% urmând ca celelalte condiții din contractul colectiv să fie discutate la tratativele generale.

Până atunci vor fi respectate atât de patroni cât și de muncitori dispozițiunile vechiului contract. Lucrul la aceste întreprinderi a fost reluat Sâmbătă.

Conflictul dela fabrica de ciment de asemenea a fost eplanat. Muncitorii de aici au obținut un spor, care variază între 16—24%. Actualmente mai sânt în grevă 5 întreprinderi de textile. Locoutul din industria metalurgică și a lemnului continuă și să crede că va mai continua cel puțin o săptămână două, întrucât prima condiție ridicată de patroni de a încheia un contract colectiv, în care să fie cuprinse și întreprinderile din Târgu-Mureș și Sibiu nu este acceptată de muncitori. D-nul inspector general Georgian a sosit Joi în localitate pentru a face posibilă o apropiere între muncitori și patroni în vederea începerii tratativelor de reconciliere. D-sa în cursul zilei de ieri a luat contact cu patronii și muncitorii la Inspectoratul Muncii.

Sărbătorirea Suveranilor României în Polonia

Duminecă la amiazi M. M. L. L. Regele și Regina României au sosit în Varșovia, fiind primiți cu un deosebit entuziasm de către populația Capitalei Poloniei. Despre această primire se dau următoarele relațiuni:

Sosirea trenului regal

Trenul regal a sosit în gara Varșoviei la ora fixată.

Locomotiva trenului e împodobită cu verdeață și drapele românești și poloneze. Muzica a intonat imnul regal român. Pe peronul de onoare se găseau d. Stanislas Wojciszewski, președintele republicii polone, d. Seyda, ministrul de externe, ceilalți membrii ai guvernului, președintele Dietei, președintele Senatului, mareșalul Pilsudski, generalii Zieckieriski, Sussinski, numeroși ofițeri superiori polonezi, membrii corpului diplomatic, primarul Varșoviei, d. Florescu, ministrul României și alți înalți demnitari cu soțiile lor.

Regele Ferdinand, a coborât cel dintâi din vagon. El era îmbrăcat în uniformă de general din escorta regală și avea în mână bastonul de mareșal. După aceea s'a coborât Regina Maria, care era într-o splendidă toaletă gră. Ambii suverani erau foarte bine d.spuși.

Regele României a strâns afectuos mâna d-lui Wojciszewski, președintele Republicii poloneze, și a sărutat mâna d-nei Wojciszewski; apoi, după ce s'a întreținut câteva minute cu ei, a salutat pe mareșalul Pilsudski. A urmat prezentările înalților demnitari polonezi, a ofițerilor superiori și a membrilor corpului diplomatic.

Regele, însoțit de președintele republicii a trecut în revistă compania de onoare; pe când regina Maria d-nii I. Brătianu, I. G. Duca, Mișu, aghiotanți regali și doamnele de onoare ale Reginei au făcut cerc cu personalitățile aflate pe peron. Doamnele din înalta societate poloneză au oferit Măiestreței Sale Regina Maria, flori.

Cortegiul escortat de un escadron de lăncieri a parcurs în uralele entuziaste ale mulțimei aleale Ierusalimului, strada Nowi Swit și străzile adiacente, care conduc la capela Lazienko. Pe tot parcursul, mulțimea a aclamat frenetic pe Suveranii României în strigăte de mii de ori repetate: „Niech żyje Romania!” (Trăiască România!)

La ora 11 cortegiul a ajuns în fața capelei Lazienko, unde se opreste.

Suveranii României însoțiți de d-na și d. Wojciszewski și urmați de înalții demnitari poloni și români au pătruns în interiorul sfântului locaș unde se oficiază Te-Deumul.

Vizite protocolare

După ce asistența s'a retras, suveranii României, însoțiți de d-nii Mișu, ministrul palatului și adjutanții și doamnele de onoare au făcut vizita protocolară președintelui republicii în palatul Belvedere.

La intrare suveranii au fost primiți de către d-na și d. Wojciszewski, înconjurați de casa civilă și militară.

Întrevederea a avut loc în apartamentele private ale președintelui. Cu această ocazie suveranii a oferit președintelui republicii cordonul ordinului Carol I.

După aceea, președintele republicii a făcut o vizită suveranilor în palatul dela Lazienko.

La orele 1.30 a avut loc în palatul Belvedere un dejun intim la care au luat parte numai caspeții și membrii guvernului polonez. În același timp s'a servit în castelul Lazienko un dejun pentru membrii curții.

În marea sală de festivități a palatului Lazienko regele României a primit la orele 5.30 d. a. pe membrii corpului diplomatic.

Nunțul papal, Monseigneurul Laeszi a rostit, în numele corpului diplomatic, o scurtă alocuțiune la care a răspuns suveranul. Recepția a durat aproape o oră.

Dineul de gală.

În marea castel regal din Zamek președintele republicii a oferit un dineu de gală în onoarea suveranilor României. La masă, splendid împodobită, au luat loc suveranii României, președintele republicii, corpul diplomatic, d-nii Brătianu și Duca, membrii guvernului polonez, generalul Haller, șeful statului major și comandanții de corpuri de armată. În total numai 150 persoane.

Mareșalul Pilsudski ședea în dreapta

reginei, iar președintele Wojciechowski în stânga.

Regele Ferdinand era așezat în dreapta d-nei Wojciszewski.

La șampanie președintele Wojciechowski a ridicat un toast relevând că pentru prima oară după sute de ani Polonia salută sosirea unui rege. Această vizită va consolida legăturile dintre cele două state. Închină pentru prosperitatea României, pentru întărirea relațiilor de prietenie dintre cele două popoare și pentru dinastia română.

Regele Ferdinand a răspuns că e fericit că vizitează Polonia unde vine pentru prima oară și că aduce poporului polon salutul frățesc al poporului român. Alianțele cari ne leagă vor da posibilitate ca să întărim pacea.

Pentru a avea liniște am făcut aceste alianțe cari au legat pentru veșie România și Polonia. Mulțumind pentru primirea făcută, suveranul român a spus că entuziasma primire cu care a fost întâmpinat e o dovadă a prieteniei ce leagă cele două popoare vecine.

Închină pentru prosperitatea Poloniei și pentru președintele ei.

Imediat după dineu a avut loc o recepție strălucită la care a luat parte toată societatea aristocrată a Varșoviei.

În sala de muzică a castelului s'a dat un concert la care au dat concursul artiștii operei din Varșovia, Mme

Lewicka, Moksitzka și tenorul Gruszynski.

În grădina feeric luminată, baletul eperel, sub conducerea primei balerine Schmolz a executat menuet-uri.

Invitații s'au retras pe la orele 1 din noaptea.

Eri au avut loc manevrele din Mokotow, și recepția suveranilor la primăria Varșovia.

O somatie pentru d-l Goga

Ziarul „Viitorul” a publicat, cu fotografie, un articol al d-lui O. Goga, unde d-sa se pune pe sine în... cadrul european, ca având legături cu unii fruntași ai vieții publice engleze.

D-l Octavian Goga nu mai conținește cu citirea numelor unor personalități europene. Ban înțeles că numele lor este folosit ca să alăbească prestigiul Partidului național român și să întărească pe cel al partidului poporului. Până când se va clarifica ce legături are d-l Goga cu cei pe care citează și ce este adevărat din declarațiile pe care d-sa le atribuie „amicilor” englezi, făcând uz în publicitate, cu o grosolană remarcabilă de discuții intime, și în lipsa din țară a acelor oameni, — până atunci ținem ca d-l O. Goga să răspundă la următoarea întrebare:

Pentru că d-l O. Goga amestecă și numele lui Scotus Viator, îl invităm să publice scrisoarea marelui nostru prieten englez, adresată personal d-lui O. Goga, pe timpul guvernului Averescu, prin care și exprimă impresiile referitoare la nefasta guvernare averescană. Poate că d-l Goga, după obiectul său de a ascunde adevărul și de a inventa, o va contesta. Noi, însă, în precizăm că Scotus Viator l-a comunicat dorința ca acea scrisoare să fie adusă la cunoștința întregu cabinet averescan.

De-abia atunci se va vedea, că toate destăinările sale din conversații personale, trebuie să le luăm sub rezerva verificării. Dar vom reveni. („Patria”)

+ N. Petra-Petrescu

Din Sibiu ne vine trista veste despre moartea septuogenarului fruntaș al vieții noastre publice N. Petra-Petrescu părintele scriitorului Horia P. Petrescu.

Știrea aceasta va produce pretutindeni regrete, căci N. Petra-Petrescu, care a desfășurat o activitate importantă pe terenul financiar, economic și cultural al Romanilor din Ardeal, a fost cunoscut și apreciat în cercuri foarte largi.

Ca unul dintre cei mai vechi funcționari ai institutului „Albina”, mai târziu ca dirigent a sucursalei Brașov, apoi ca director de bancă, ca scriitor și membru marcant al asociațiilor noastre culturale ardelenae, căutând prin conferențe și scrieri să popularizeze cunoștințele sale multilaterale în masele poporului nostru, N. Petra-Petrescu a muncit decenii întregi pentru binele, înaintarea și luminarea poporului românesc.

Pe vremuri a fost un neobosit colaborator al ediției populare a ziarului „Gazeta Transilvaniei” alături de regretații Andreiu Bârseanu, Dionisie Făgarășanu, Ioan Popea și Ion Pop Rețeganul.

Până la adânci bătrânețe a muncit neînterupt și tocmăi în ajunul morții sale lucra la editarea unui almanach al scriitorilor și gazetarilor ardeleni.

În toamna anului 1916, când

cu retragerea armatelor române din Ardeal, a luat și el toiagul pribegiei împărțind cu mii de refugiați soarta amară a exilului, pentru a se reîntoarce din nou în Ardeal după înfăptuirea idealului național, ca să contribuie cu luminile sale la consolidarea patriei întregite.

A fost omul muncii neobosite pentru neam și țară.

Odihnească în pace!

Familiei îndoliata transmitem sincere condoleanțe.

Înmormântarea rămășițelor pământești va avea loc mâine la Sibiu. Pe edificiul sucursalei Brașov a „Albinei” a fost arborat în semn de doliu drapelul negru.

Concurs sportiv de football Asociație

Șoimii (Sibiu)—Ioria 1:0

Duminecă în 25 crt. la ora 6 d. a. s'a disputat match-ul de campionat între echipele Șoimii din Sibiu și Ioria din Brașov, care după un joc frumos și animat s'a terminat în favoarea echipei românești dela Sibiu. Șoimii au produs un joc elegant, fin și viguros, fiind întreg timpul în absoțită superioritate. Echipa adversară s'a distins prin duritate și agresiune brută. Din echipa învingătoare remarcăm jocal sigur al d-lor Hrușac și Mărgineanu.

Arbitrul dr. Vășianu dela Cluj a fost sigur în conducere, a arbitrat corect și imparțial.

Prin aceasta întrecere echipa Șoimii câștigând toate întrecerile avute fără a primi un singur gol a câștigat campionatul categoriei a II. fiind astfel calificată echipa de categoria I.

St.

ULTIMA ORA

Republica Americii se bucură de schimbarea dominațiunii monarhice în guverne populare în Europa.

— Declarațiunile președintelui Harding. —

New-York, 25. — Președintele Harding a ținut un discurs în localitatea Saint-Louis, vorbind despre Curtea permanentă de justiție internațională.

Președintele a declarat că poporul american, iubitor de libertate și împins de un imbold irezistibil, s'a bucurat totdeauna de orice triumf al democrației și de orice schimbare a unei dominațiuni monarhice și absolutiste într'un guvern popular.

Avem încrederea că se va stabili și în Europa o reglementare echilibrată a tuturor conflictelor pendinte, reglementare a căror clauze nu avem pretenția să le dictăm. Noua stare de lucruri va trebui să satisfacă justele pretențiuni ale Franței democratice, astfel încât Germania să realizeze obligațiunile sale în privește reparațiunile și democrația germană să ajungă a fi conștientă de ceea ce însemnează onoarea și cinstea națională, noțiuni despre cari monarhia germană nu a avut nici o cunoștință.

Nu mai atunci Germania va putea intra în rândurile popoarelor reprezentate la Curtea permanentă de justiție internațională.

O nouă mare erupție a vulcanului Etna.

Roma, 25 Iunie. — Din Mesina se anunță, că azi dimineată la vulcanul Etna s'a produs o nouă erupție. Lava este aruncată la distanțe foarte mari în direcția muntelui Linquaglosa. Terenuri imense cu vii și plantație au fost distruse de lava vulcanului.

Sovietele au declarat boicot contra Elveției.

Berlin, 25 Iunie. — Telegramme din Moscova sosite aici anunță, că guvernul sovietic a declarat boicot contra Elveției. Orice afacere comercială între aceste două state au fost sistate, deasemenea orice permis de import sau export sunt considerate ca nule.

Telegrammele sosite însă nu precizează motivele cari au determinat sovietele la această măsură.

Senatul francez dă un vot negativ față de bugetul ministerului de războiu.

Paris, 25 Iunie. — Azi s'a luat în discuție la senat bugetul pe anul 1923. La discuția bugetului ministerului de războiu a fost primită propunerea, ca bugetul acestui departament să fie redus dela 260 milioane franci, cât votase Camera, la 220 milioane. Cu 177 voturi Senatul a votat pentru reducere, iar contra 115.

Votul Senatului este socotit ca un mare eșec pentru guvern, care susținuse cu multă tărie în Camera bugetul în forma redactată.

Concertul George Folescu

Cei puțini cari am avut rarul prilej să ascultăm Sâmbătă seara pe marele nostru cântăreț George Folescu, am găsit momente de-o înaltă plăcere artistică, în același timp, am simțit însă și o dureroasă jenă — că acest apostol al cântecului artistic românesc n'a fost înălțat de publicul românesc din Brașov așa cum s'ar fi cuvenit. Ținem la fel această constatare în public pentru a face la un viitor prilej, când d-l Folescu ne va onora din nou cu prezența sa, să ne arătăm mai recunoscători nu numai față de unul dintre cei mai distinși cântăreți ai neamului, ci și față de un bun prieten al românismului din Brașov, căruia le-a dat în atâtea rânduri prețiosul său concurs la concerte de pe vremuri ale Reuniunii române de cântări din Brașov.

Programul ales compus din bucăți de operă (Tosti, Verdi, Mozart) din arii române și germane, (Dima, Löwe, Schubert) precum din doine românești, (Chiriac, Caudella și Jaga), pe cari le-a executat în mod impecabil, ne-a arătat că d-l Gh. Folescu este cu adevărat un artist de primul rang. Stăpân perfect peste vocea sa dulce și amplă, înzestrat cu un talent rar de interpretare până în cele mai mici amănunte ale creațiunilor muzicale, el cerește în zbor auditorul învâlcându-l în sferele senine ale artei curate.

A fost prin urmare numai firesc, ca publicul, durere nu prea numeros, să-l aplaudă cu entuziasm de câte ori apărea pe scenă și după executarea fiecărui punct.

Acompaniamentul la pian a fost susținut perfect de d-na Arbore Calmuschi, o distinsă pianistă, laureată a Conservatorului din Paris.

În cursul programului au mai fost intercalate două puncte de arii streine, pe cari le-a executat tinărul bariton dela Opera română din București d-l Calmuski, care dispune incontestabil de un bogat material de voce.

După concert d-l Gh. Folescu a fost săvârșit la o cină comună de-un grup de prieteni și admiratori ai săi în restaurantul Mura.

Un grav accident

Alături după masă la ora 5 pe șoseaua Dârste—Brașov s'a petrecut un grav accident de automobil în urma căruia două persoane au fost grav rănite.

Mașina No. 1936 București, în care se afla d-nul Margulius directorul fabricii de postav Băhuși și d-nul Bernard directorul soc. com. Agos din București, mergând cu o viteză destul de mare pe șosea spre Predeal a fost izbită de mașina No. 46 Ploști, în care se aflau doi magistrați din această localitate. Mașina No. 1936 a fost grav avariată, iar d-nul Margulius și d-nul Bernard au fost grav răniți la cap de pândăritile geamului dela cupez. Șoferii dela ambele mașini au scăpat cu lezuni ușoare. După accident cei cari se aflau în mașina care a provocat nenorocirea au dispărut, așa că până acum nu li s'a putut ști identitatea precisă. D-nul Bernard și Margulius au fost internați la sanatoriu dr. Depner din localitate cum s'a produs accidentul. După cum ni s'a relatează accidentul s'ar fi produs astfel: Mașina No. 1936 înaintea mașinei din Ploști lăsând un nor de praf, care făcea imposibil de a vedea înaintea cu cei puțin cu câțiva pași. Mașina din Ploști venind cu viteză prin acest praf în momentul când trave sa de partea dreaptă a șoselei s'a izbit de prima mașină provocând accidentul.

Domnii Abonați

ai ziarului care sunt în restanță cu plata abonamentului, sunt rugați ca de urgență să trimită costul abonamentului prin mandat postal, contrar vom fi siliți a sista trimiterea ziarului.

Administrația.

INFORMAȚIUNI

Dela congresul studențesc internațional. Din Budapesta se anunță: Congresul internațional al studenților s'a terminat cu declarația delegatului francez care a spus că, tineretul din toate țările, trebuie să lucreze pentru a șterge și desființa orice deosebire între națiuni și mai cu seamă între națiunile cari au fost vrăjmașe în războiu. Delegatul german a luat act cu recunoștință de această declarație și a strâns mâna delegatului francez. Această scenă a produs o mare emoție în sânul congresului.

Din Bruxelles se telegrafiază, că Regele Albert al Belgiei căzând de pe cal în timpul unei preumblări și-a rupt mâna.

Un violent incendiu a distrus Duminică seara o parte a fabricii de țesătorie a societății Franco-române din șoseaua Mihai Bravu din Capitală. Pagubele se urcă la aproximativ 2—3 milioane lei.

Autoritățile din Cluj au fost încunoscute că s'au furat din pădurile orașului aproape 40 vagoane de lemne.

Poliția a început cercetări pentru descoperirea hoților.

Din Satu-Mare ni se scrie: orașul nostru este amenințat cu foamete. Depozitele de făină și brutării abia mai au făină pentru câteva zile. Primăria a dispus ștergerea prețurilor maxime crezând că astfel va putea ameliora criza.

La Lugoj apare o revistă nouă: „Glasul minorităților”, urmărind opera de refacere, prin încercările de a aduce în armonie interesele minorităților cu cele ale Statului. Intențiunile revistei sunt: lupta cinstită și modestă pentru obținerea drepturilor de om în cadrele egalității, în cultură, economie și viața socială.

Aprovizionarea

cu lemne de foc.

Infilațarea unui oficiu de aprovizionare.

Ministerul industriei și comerțului având în vedere dispozițiunile Jurnalului Consiliului de miniștri No. 1291 din 10 Iunie s. c., prin care se încuviințează exportul lemnului de foc, sub condițiunea de a se face dovada predării prealabile către Primăria Capitalei sau altor orașe desemnate de ministerul industriei, cu prețul de lei 3 200, franco vagon, stația de încărcare C. F. R., a unei cantități egale cu cea cerută la export;

Considerând pe de o parte necesitatea de a asigura aprovizionarea, din cota contingentată a orașelor lipsite de combustibil, iar pe de altă parte nevoia de a organiza un control asupra lemnului astfel contingentat, a instituit pe lângă ministerul de industrie și comerț un „Oficiu de aprovizionare și control al lemnului de foc”.

Atribuțiunile acestui oficiu sunt: De a primi toate ofertele de predări de lemne de foc pe baza Jurnalului Consiliului de miniștri și în condițiunile acestui Jurnal;

De a primi cererile comunelor urbane cari au nevoie să fie aprovizionate cu lemne de foc;

De a organiza transporturile lemnului dela stațiunile de predare la centrele ce urmează să fie aprovizionate;

De a organiza împreună cu administrațiunile comunale desfacerea acestor lemne populațiunii și de a controla aceasta;

De a elibera celor ce au predat cota de contingentare, certificate, pe baza cărora să li se dea autorizațiunile de export.

Acest oficiu va fi condus de un comitet compus din d-nii:

Dr. Ștefan Cerchez, președintele Uniunii generale a industriașilor din România;

Erî Lunj s'a continuat la Oradea-mare procesul falsificatorilor de bancnote românești de câte 500 lei. Acuzații sunt: comerciantul Bela Barta din Timișoara, agentul comercial Iosif Farkas și fabricantul de boia de ardel din Seghedin Brastuyo cari în complicitate cu litograful Tschöckel au falsificat 9000 de bancnote de câte 500 lei, cari mai târziu o parte din ele au fost puse în circulație în România. Cei dintâi, trei falsificatori sunt arestați și procesul lor se judecă la Oradea-mare, iar litograful Tschöckel este la Seghedin. Măine procurorul Epure va rosti rechizițiunea, iar după masă tribunalul va pronunța sentința.

Erată. — În articolul de fond de ieri, o frază nu s'a putut celi din cauza omisiunii unor cuvinte. Să se citească: „În România de ieri, țărănul a fost ținut izolat de luptele politice. Izolarea aceasta voită din partea partidelor politice se explica prin întrebuintarea țărănului ca instrument de muncă agricolă pentru folosul proprietarilor, cu țărănul neoio-bag, interesul acestora, cari conduceau țara, era să rămână masele inconștiente de drepturile cetățenești și de forța ce-o reprezintă în stat...”

În pasajul ultim din prima coloană să se citească: votul universal s'a dat masselor ca să fie corectat prin mijloace de guvernământ, în alegeri, — nu ceretat, cum a apărut.

Școala de medicină a Universității din New-York anunță că s'a găsit un remediu împotriva reumatismelor. Trăimentul constă într-o serie de injecții cu un serum de streptococi numiți „Streptococ Viridin”.

Experiențele făcute în 5000 de cazuri au provocat vindecarea a 80 la sută din ele.

Expoziția de desen și lucru manual a liceului de fete „Principesa Elena” e deschisă și se poate vizita până Joi, 28 c. când va avea loc serbarea de încheiere a anului școlar. — Direcțiunea.

Dr. I. Costinescu, primarul Capitalei; Ștefan Chicos, consilierul tehnic al ministerului de industrie și comerț; Inginer N. Alexandrescu, directorul special al mișcării din direcțiunea generală a C. F. R.;

N. Stănescu avocat al ministerului de industrie și comerț;

Un reprezentant al grupului financiar, care va executa operațiunile de cumpărare de lemne dela ofertanții de colă și le va preda comunelor urbane, în condițiunile ce se vor aproba de minister.

Doi copii ucid pe moșul lor ca să răzbune pe tatăl

Oradea-Mare, 25 Iunie. — O impresionantă dramă s'a petrecut ieri după masă la locuința unui moșneag anume Iosif Takács din comuna Ermiha. Acesta câștigase acum câteva zile procesul intentat de fiul său pentru o moștenire, cere cândva i-o promisese. Pierderea procesului a produs o mare decepție în familia fiului Takács, astfel încât cei doi băieți ai lui Takács, s'au hotărât să răzbune pe tatăl lor.

Acești doi copii, Ludovic și Carol, unul de 12 și altul de 10 ani, înarmați cu cuțite, au mers la locuința bunicului lor și surprinzându-l l'au asasinat cu mai multe lovituri.

Copiii au fost arestați de jandarmerie și predați parchetului din Oradea-Mare.

Un ziar cinstit românesc este o comoară pentru casa fiecărui Român. Abonați dar „GAZETA TRANSILVÂNIEI”

Adresați încălțăminte
Toti cismarii pot!

Sidy Kertész

Salonul de pălării

Braşov, Strada Porţii 48, în curte.

Noutăţi de pălării pentru dame.
Modele originale din
streinătate. Pălării de
doliu. Ornamente pentru
pălării. Transformări.

Publicaţiune

Se aduce la cunoştinţa generală, că Direcţia Zootehnică Tg. Mureş, prin ord. No. 2131/923, motivat de ord. Ministr. Agric. şi Domenii No. 39048 comunică că călăraşii cu schimbul se pot prezenta cu iepele lor la monta armăsarilor statului în mod gratuit.

Staţiuni de montă cu armăsarii statului sunt în comunele: Cristian, Bod şi Sf. Petru.

Trebuie să prezinte numai un certificat de sănătatea epei, eliberat de medicul veterinar respectiv unde domiciliază respectivul în chestie.

L. S.
Med. Vet. Prim. orăş.
(ss) A. Uşurelu.

4079 1-2

Publicaţiune de licitaţie.

Se vor vinde în licitaţie publică la 3 Iulie 1923 la orele 9 şi jum. în localul Băncii de păstrare S. A. din Treiscaune, în Sft. Gheorghe 743 stânjini lemne de foc clasa primă.

Lemnele sunt tăieturi din primăvara anului 1922, lungimea de 110 cm. calitate superioară şi se află în hotarul comunei Aita-Media, numită „Kakas-árvyeka”.

Depărtare de 9-10 km. de la Valea Crişului.

Informaţiuni mai detaliate se pot lua la secret. com. Tegző Ambrus dir. Arcuş şi la Streitferdt János, locuitor în Apaşa.

Condiţiunile licitaţiunei se pot vedea în biroul centralei societăţii noastre (Braşov, Str. Morei No. 71) şi la Banca de păstrare din Treiscaune în Sft. Gheorghe zilnic între orele 9-12.

Societate generală comercială anonimă.

4074 2-2

Soc. anon. de asigurări generale
(în afară de cartei)

Lloydul-Român

se mută cu Agentura generală din Şirul Florilor No. 12, în ziua de 1 Iulie a. c. în str. Porţii 33, I. etaj.

Tot acolo se caută o

domnişoară inteligentă

pt. birou — posibil cu cunoştinţa limbilor germană şi maghiară.

Oferte cu pretenţiunile, rugăm a depune la Adm. acestui ziar. 4075 1-3

Nicolae Dragoş, Sânpetru a pierdut în decursul călătoriei Braşov-Galaţi, următoarele acte: Bilet de identitate, Bilet de demobilizare şi două bilete de cal. Cine le-a găsit rog a le aduce la Administraţia ziarului 4083 1-1

De vânzare Casă cu grădina şi locuinţă liberă. — Informaţiuni la Redacţie. 4063 3-3

Salonul de pălării

Szidy Kertész

Str. Porţii 48

(în curte)

aranjează o vânzare excepţional de ieftină, care durează 14 zile. -0-

Se vor vinde toate pălăriile de paiu şi organdi din magazin cu preţuri foarte reduse. -0-

4068 Numai 14 zile. 3-3

Plăteşte preţuri foarte avantajoase pentru diamante, briliante, platină, danturi alterate, aur, argint -0- -0-

M. Rosenberg

Braşov, str. Porţii 13.

tot aici se vând verighete din aur massiv 14 car. perechea dela 650 Lei. La cumpărări de ceasuri garanţie pentru 5 ani. 4039 3-3

5%

Reducere pentru Funcionarii cu legitimaţiune

Lână de croşetat, calitate superioară în 30 colorii Lei 6.50 Dkg

5%

Reducere pentru Muncitorii cu legitimaţiune

SAMUEL TABAK & Comp.
No. 38. Braşov, strada Porţii No. 38.

Caut serviciu ca om de încredere

şi serviciu la vre-o bancă, alt oficiu sau particular. A se adresa:

Antonie Pavel

4082 1-4 Braşov, str. Pajişte b) No. 9.

Cooperativa de consum a personalului C. F. R. doreşte a înfiinţa în localul din Palatul Financiar

o măcelărie

Condiţiunile se capătă la biroul Cooperativelor. Tot acolo se primeşte o Comp. tabilă de ajutor. 2 ucenici de comerţ şi 4081 2 birjari. 1-1

În şcoala de dans Francisc Izsák (Sala Gewerbeverein) se va începe la 2 Iulie a. c.

Cursul de vacanţă

pentru copii şi studenţi.

Se va preda în afară de dansurile moderne şi obişnuite: One step, Shimmy, Tango şi Valse după ultima modă. Gimnastica orchestrală în grupe separate. Conducător: Ida Izsák

Înscrierile se pot face zilnic dela ora 12-3. Strada Castelului No. 110. 4 46 1-5

De vânzare un chieş

în cele mai bune condiţiuni. — Informaţiuni str. Gărei 45 la Bodega Nicolae Găltănar. 3-0

Cum ne vindecăm de Reumatism şi Gută.

Broşură interesantă şi instructivă. Se trimite gratuit contra mărcii poştale de 1 Leu, pentru porto adresa: Farmacia Vorel, Piatra-N. 3925 6-20

Biroul de informaţiuni şi Expertize de păduri.

Face vânzări de case, păduri cum şi evaluări, atât pentru cumpărători cât şi pentru vânzători. Vânzări de materiale lemnoase de orice esenţă, atât pentru cine vrea să vândă, cât şi pentru cine vrea să cumpere — face expertize de păduri, contra plata deplasării sau comision, ne transportăm la domiciliu.

Biroul de informaţiuni
IOAN BULIGĂ, Azuga.
Telefon (casă).

3810 30-0

Ceţiţi şi răspândiţi
GAZETA TRANSILVANIEI

CULTURA ROMANEASCA

S. A. română pentru exploatarea comerţului de librărie, papetărie şi industria artelor
Braşov, Str. Principele Carol 7.

Prospect de emisiune.

Se aduce la cunoştinţa d-lor acţionari, că în şedinţa dela 16 Iunie a. c. Consiliul de administraţie, în baza art. 6 din statute, a decis sporirea capitalului social dela suma de Lei 500.000 — la Lei 1.000.000 — prin o nouă emisiune de Lei 500.000 — împărţită în 2500 de acţiuni de câte Lei 200 — valoare nominală fie-care.

Acţiunile vor fi 60% nominative şi 40% la purtător.

Din această nouă emisiune se oferă spre subscriere vechilor acţionari număr de 1250 de acţiuni, adică o acţiune nouă pentru două acţiuni vechi, pe preţul de Lei 220.—

Restul acţiunilor, de 1250, se oferă spre subscripţie publică pe preţul de Lei 300.—

Exercitarea dreptului de opţiune şi subscripţiune se va face la sediul societăţii în Braşov, Str. Principele Carol No. 7 până la 31 Octomvrie 1923 inclusiv.

Odată cu subscrierea noilor acţiuni se va efectua primul vărsământ anume:

Vechii acţionari vor vărsa câte Lei 100 — de fie-care acţiune, iar noii acţionari câte 180 de fie-care acţiune.

Restul vărsămintelor se vor efectua ulterior, la epocile ce se vor fixa Consiliul de administraţie.

Acţiunile plătite integral până la data de 31 Octomvrie a. c. vor lua parte la dividendul anului de gestiune curent (Iunie-Maiu).

Pentru vărsămintele făcute cu întârziere se vor socoti pe timpul întârzierii interese de 12%; pentru vărsămintele făcute se va plăti acţionarilor 8% dobândă.

Braşov, 17 Iunie 1923.

4073 1-5

Consiliul de administraţie

No. 12299/923. cons. orăş.

Concurs.

Este vacant postul unui constructor (arhitect) orăşenesc.

Detalii se pot afla la primnotarul oraşului. Cererile timbrate se vor înainta până inclusiv la 28 Iulie a. c. la acest oficiu.

Braşov, la 21 Iunie 1923.

4078 1-1

Consiliul orăşenesc.

No. 5976/923. cons. orăş.

Concurs.

Este vacant un post de agent de control cercual.

Amănunte se pot afla în secţia I. a. uşa 5 a Primăriei.

Cererile timbrate se vor înainta până la 15 Iulie a. c. inclusiv, la Primăria

Braşov, în 13 Iunie 1923.

4077 1-1

Consiliul orăşenesc.

Marele Restaurant Transilvania

Situat în cea mai pitorească parte a oraşului. Mare terasă spre promenadă, Bucătărie românească, franceză şi germană. Grătar special în fiecare zi. Vinuri alese de Drăgăşani şi Dealu mare. -0-

Orchestra clasică la amiazi şi seara. Serviciu prompt.

4084

1-10

REUMATISMUL

gutta, artrismul, durerile de picioare, de mâini, dureri de şale etc. se vindecă radical cu Reumasol Vorel pomadă antireumatismală, Urotisana ceai diuretic şi Thermovata Vorel, vaiă antireumatismală. Se găseşte la drog. şi farm. — Contra mandat poştal de Lei 70 se trimite întreg tratamentul fără altă cheltuială, la care se adaugă gratuit broşura: Cum se vindecă Reumatismul şi Gutta. Dep. FARMACIA VOREL PIATRA-N.

FREDERIC CZELL & FII

Grupa CAROL CZELL

Biroul Central: Str. Principele Carol, 17.

Depozit General: Braşov-vechiu, str. Lungă, 97.

Comenzile pentru bere, vin şi licheruri se primesc sau prin poştă sau prin

3184 36-52 -0-

telefon Nr. 72 şi 38. -0-

Bere comandată peste 25 sticle se transportă la domiciliu, totă şa vinurile de masă şi desert, precum şi toate licherurile fine.

La dorinţă trimetem preţ-curent.